

17. 9. 2000

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Registrace dobrovolného plátce DPH

Procesní postup, který by upravoval okamžik, ke kterému mábýt provedena registrace dobrovolného plátce DPH, zákon č. [337/1992](#) Sb. neobsahuje

Procesní postup, který by upravoval okamžik, ke kterému mábýt provedena registrace dobrovolného plátce DPH, zákon č. [337/1992](#) Sb. neobsahuje, stanovení tohoto okamžiku nelze dovoditani ze zákona č. [588/1992](#) Sb. Z dikce ustanovení § 5 odst. 4 zákona č. [588/1992](#) Sb. pouze vyplývá, že dobrovolní plátci DPH jsou plátci od data účinnosti uvedeného na osvědčení o registraci. Datum registrace je tak vázáno na údaj vyplývající z osvědčení o registraci vystaveného správcem daně. Tento akt správce daně, jakkoli je nepřesně označován jako "osvědčení", lze považovat za správní rozhodnutí.

Z odůvodnění.

Soud zamítl žalobu proti rozhodnutí FŘ, kterým nebylo vyhověno odvolání proti rozhodnutí FÚ o dodatečném vyměření daně z přidané hodnoty.

Žalovaný svým rozhodnutím ve smyslu § 50 odst. 6 zákona č. [337/1992](#) Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon č. [337/1992](#) Sb.") nevyhověl odvolání žalobce proti rozhodnutí FÚ, kterým byla žalobci dodatečně vyměřena daňová povinnost, a napadené rozhodnutí tak potvrdil. Z odůvodnění tohoto rozhodnutí vyplývá, že prvostupňový orgán postupoval správně, dovedil-li, že ke zdanitelným plněním z strany žalobce došlo ve smyslu § 9 odst. 1 písm. a) zákona č. [588/1992](#) Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon č. [588/1992](#) Sb."), v době předregistrací k této dani. Na základě provedeného dokazování bylo zjištěno, že přejímka i dodávka zboží proběhla v období od 15.4.1994 do 27.4.1994, tedy v době, kdy žalobce nebyl jako plátce daně z přidané hodnoty (dále jen "DPH") registrován. Jak se odůvodnění dále uvádí, v průběhu správního řízení nebylo zjištěno, že by žádost žalobce o registraci k DPH byla podána ke dni 1.4.1994, jak tvrdí žalobce. I v případě, že by k uvedenému datu žádost podána byla, nemohla by být (ve stavu tvrzeném žalobcem) ze strany správce daně akceptována, neboť nesplňovala všechny zákonem předepsané náležitosti a nepředcházela jí registraci k dani z příjmů fyzických osob. Žalovaný dále uvedl, že žalobce byl rozhodnutím správce daně zaregistrován k pozdějšímu dni; jestliže proti tomuto rozhodnutí neuplatnil opravné prostředky, musel toto akceptovat. Z uvedených důvodů proto neshledalo FŘ důvody ke změně či zrušení prvostupňového rozhodnutí.

Toto rozhodnutí napadl žalobce u krajského soudu včas podanou žalobou, kterou se domáhá zrušení rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Žalobce se domnívá, že správce daně pochybil, když přihlášku k registraci ze dne 1.4.1994 neakceptovala prověřením těchto okolností se vůbec nezabýval.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení předcházející jeho vydání, a to v rozsahu, v jakém bylo žalobou napadené (§ 249 odst. 2 OSŘ).

Podstatou žalobních námitek v dané věci je tvrzení žalobce, že prvostupňový orgán porušil ustanovení § 33 odst. 12 zákona č. [337/1992](#) Sb., když na základě podané přihlášky k registraci k DPH ze dne 1.4.1994 neprovedl registraci žalobce k této dani, ač jej k tomuto postupu zavazovalo výše zmíněné

ustanovení zákona. Tomuto tvrzení žalobce nelze přisvědčit, a to z následujících důvodů.

Úvodem je nutné připustit oprávněnost tvrzení žalobce, že správce daně podal dne 1.4.1994 přihlášku k registraci platby DPH pro fyzické osoby, a to jako dobrovolný plátce, s datem registrace 1.4.1994. Tuto skutečnost totiž žalobce prokázal úředně ověřenou kopií přihlášky, z níž jednoznačně vyplývá, že originál této listiny byl FÚ přijat dne 1.4.1994. Pokud odpovídající listina nebyla v evidenci vedené správcem daně nalezena, nelze než tuto skutečnost přičíst na vrub právě správci daně. Jestliže tedy žalobce tuto tvrzenou skutečnost prokázal listinou, jejíž věcnou i formální správnost žalovaný nikterak nenapadl, nelze než konstatovat, že žalobce u FÚ podal přihlášku k registraci DPH pro fyzické osoby dne 1.4.1994. Z této skutečnosti však nelze dovodit závěry svědčící ve prospěch argumentace žalobce. Je především nutné konstatovat, že z obsahu správního spisu nikterak nevyplývá, že by správce daně mohl mít - i při zachování nezbytné pečlivosti - povědomost o tom, že by u žalobce byly splněny podmínky povinné registrace ve smyslu § 5 odst. 1 a 2 zákona č. 588/1992 Sb. ve znění platném ke dni 30.6.1994. Žalobce přitom sám sebe (a to i ve druhé přihlášce k registraci) označil jako dobrovolného plátce daně. Z těchto skutečností lze učinit závěr, že v případě žalobce se jednalo o registraci dobrovolnou, ve smyslu ustanovení § 5 odst. 4 zákona č. 588/1992 Sb. Z dikce ustanovení § 33 odst. 12 zákona č. 337/1992 Sb. přitom jednoznačně vyplývá, že toto ustanovení dopadá pouze na případy, kdy daňový subjekt nesplní svou registrační nebo ohlašovací povinnost. Citované ustanovení tak upravuje pouze situace, kdy daňový subjekt byl povinen se jako plátce zaregistrovat, přičemž tak neučinil; v takovém případě nastupuje ex offio povinnost správce daně takový subjekt zaregistrovat. Lze tak uzavřít, že správce daně ke dni 1.4.1994 věděl (nebo vědět měl), že žalobce podal k témuž dni přihlášku k registraci platby DPH, nic však nenavštěvovalo tomu, že by se u žalobce jednalo o registraci povinnou, se všemi důsledky z toho vyplývajícími. Aplikace ustanovení § 33 odst. 12 zákona č. 337/1992 Sb. tak byla v daném případě vyloučena.

Procesní postup, který by upravoval okamžik, ke kterému má být provedena registrace dobrovolného plátce daně, zákon č. 337/1992 Sb. neobsahuje, stanovení tohoto okamžiku nelze dovodit ani ze zákona č. 588/1992 Sb. Z dikce § 5 odst. 4 zákona č. 588/1992 Sb. pouze vyplývá, že osoby podléhající dani, jejichž obrat nepřesáhne částku podle odstavce 1 (dobrovolní plátci), jsou plátci od data účinnosti uvedeného na osvědčení o registraci. Tyto osoby mohou předložit žádost o registraci plátce kdykoliv. Datum registrace je tak, bez dalšího, vázáno na údaj vyplývající z osvědčení o registraci vystaveného správcem daně. V této souvislosti se poznamenává, že tento akt správce daně, jakkoliv je nepřesně označován jako "osvědčení", lze považovat za správní rozhodnutí. K tomuto závěru vede soud skutečnost, že teprve vydáním tohoto osvědčení vzniká plátci daně právo účtovat v režimu DPH. Je jím tedy zakládáno jisté subjektivní právo, což je osvědčení (v pravém smyslu slova) pojmově vyloučeno. Pokud jde o samotný způsob určení dne, který bude dnem registrace, z mlčení zákona nelze než dovodit, že tato otázka je plně v diskreci správce daně. Jde tedy o případ správního uvážení, kdy je pouze na správním orgánu, ke kterému dne registraci správce daně provede, přičemž zákon v této souvislosti dokonce nestanovuje ani určitá závazná kritéria jeho postupu.

Je tedy možné konstatovat, že i v případě, kdy soud akceptuje tvrzení žalobce, že přihláška k registraci byla podána již dne 1.4.1994, jde o okolnost pro posouzení věci bezvýznamnou. Zajímavé relevantní lze považovat prokázanou skutečnost, že pravomocným rozhodnutím správce daně byl žalobce zaregistrován jako plátce DPH ke dni 25.5.1994; do té doby tak nebyl plátcem DPH (§ 5 odst. 4, věta první zákona č. 588/1992 Sb.) a nemohl tak uplatňovat nárok na odpočet této daně.

Podle ustanovení § 250j odst. 1 OSŘ, dojde-li soud k závěru, že napadené rozhodnutí je v souladu se zákonem, vysloví rozsudkem, že se žaloba zamítá. Vzhledem k tomu, že soud tvrzení o nezákonnosti napadeného rozhodnutí shledal jako nedůvodná, rozhodl tak, že toto rozhodnutí svým rozsudkem potvrdil.

Další články:

- [Nový daňový režim ESOP v České republice od roku 2026. Posun k ekonomické realitě a mezinárodním standardům?](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Mezinárodní dožádání a lhůta pro stanovení daně: kritéria účelnosti, věcnosti a včasnosti v judikatuře](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Nová úprava kvalifikovaných zaměstnaneckých opcí](#)
- [Silná koruna: jaké dopady má posilující koruna na české firmy](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc únor 2026](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Aktuální judikatura k holdingovým strukturám](#)
- [Exkluzivita má svou cenu. NSS se vyjádřil k nájemnému mezi spojenými osobami](#)